विषयः – गृहनाथस्य धर्मनिष्ठा ।

कुटुम्बम् एकम् सौभाग्यम्

रमेशः अतिसमर्थः आसीत् । तस्य पिता एका रोगी आसीत् । पितुः इच्छां अनुसृत्य रमेशः बिरुदपठनसमये ~~[illegible]~~ विवाहं अकरोत् । तस्य पत्नी रमा आसीत् । तयोः एका पुत्री च आसीत् । तस्याः नामा सीता आसीत् । सीता अपि पठने अतिसमर्था आसीत् ।

एकस्मिन् दिने रमेशस्य पितुः रोगं मूर्छितं अभवत् । सः मरणशय्यायात् स्व पुत्रं प्रति एवं अवदत् : " पुत्र, तव जीवतं ~~अमूल~~ अमूल्यं भवति । सत्कर्माणि एव करोतु । स्नेहशीलः , सत्यसन्धः च भवतु । स्वकुटुम्बं पालयतु । भार्यां पुत्रीं च स्नेहेनैव परिपालयतु । तत् भवति तव जीवितधर्मं । तव धर्मनिष्ठां उचितं रीत्या करोतु ।" इति पितृवचनं श्रुत्वा रमेशस्य नेत्रात् अश्रूणि अपतत् । "तव आज्ञा इव करिष्यामि" इति रमेशः प्रत्यवदत् ।

अल्पसमयानन्तरं रमेशस्य पिता यशशरीरोऽभवत् । ~~स्नेह~~ रमेशाय तस्य पिता ~~सदैव~~ दैवतुल्यः आसीत् । सः स्नेहवात्सल्यस्य प्रतिरूपः आसीत् । अतः स्वपितुः आज्ञां अनुशीलनं कर्तुं रमेशः ~~[illegible]~~ निश्चिकाय ।

द्वे वर्षाणि अनयत् । रमेशः कुटुम्बेन सह कोच्चि नगरे वसितुं आरभत । तत्र समीपस्थं स्थापनं एकं कर्म कृत्वा सः ~~प~~ कुटुम्बेन सह सन्तोषेण अवसत् ।
सः प्रतिदिनं सायंकाले षड्वादने गृहं प्रतिगच्छति स्म ।
एकं सायंकाले, ~~रमेश~~ रमेशः तस्य सहप्रवर्तकः, ~~से सेम~~ ~~सोमस्य साकं~~ सोमेन साकं नगरस्य सुन्दरदृश्यं आस्वादित्वा चलति स्म । तत्समये सोमः तं ~~समीपस्थ~~ समीपस्थं मद्यशालायां अनयत् । तं मद्यं पानं कर्तुं सोमः प्रलोभनं च अकरोत् । ~~सोम~~ रमेशः बहुवारं निषेधं अकरोत् किन्तु सोमस्य निर्बन्धेन अल्पं अपिबत् ।

रात्रिसमये रमा गृहस्य कवाटस्य समीपं गत्वा विदूरतः रमेशाय अन्वेषणं अकरोत् । सा भयेन विलपति स्म । "मम पतिः कुत्र गतः । ~~मां, पुत्री च अत्र एका~~ अहं पुत्री च अत्र एकाकी ~~भूत्वा~~ भवतः" । पुत्री सीता अपि पितरं अपश्य रोदिति स्म । प्रतिदिनं रमेशः सन्ध्यासमये सायं गृहं प्रतिगच्छति स्म । किन्तु अस्मिन् दिने सः ~~दशवाद~~ दशवादने गृहं ~~प्रत्यागतवान्~~ प्रत्यागतः । आगमनसमये सः मद्यलहर्यां आसीत् । तत् दृष्ट्वा रमा सङ्कटे अपतत् ।

सा क्रोधिता च अभवत्। तत्समये रमेशः तां अताडयत्। वेदनां असहयमाना रमा रोदिति स्म। सः पुनरपि तां अताडयत्। अनन्तरं, प्रतिदिनं रमेशः मद्यं पानं कृत्वा गृहं आगच्छति स्म। प्रतिदिनं स्वपत्नीं पुत्रीं च ताडयति स्म।

एकस्मिन् दिने, रमेशः गृहं गमनमार्गे अधिकं मद्यं अपिबत्। सः चलितुमपि ~~अशक्त~~ अशक्तः अ भूत्वा गृहं आगतः। ~~तस्याः पुत्री अतीव~~ अस्मिन् दिने तस्य पुत्री, सीता अतीव सन्तुष्टा आसीत्। तस्याः कलोत्सवे गानालापने प्रथमस्थानं आसीत्। पिता आगत्या, सा अयं सन्तोषवार्तां स्वपितरं प्रति अवदत्। रमेशः तत विगणय्य तस्मै कार्यं वदति स्म। सङ्कटं असहयमाना सीता पितरं प्रति पुनरपि अयं कार्यं अवदत्। क्रोधितः रमेशः मद्यालस्याँ स्वपुत्रीं बहुवारं अताडयत्। पादताडनं च अकरोत्। वेदनां असहयमाना सा बालिका ~~स~~ "मा करोतु पिता, मा करोतु पिता" इति रोदिति स्म। तस्याः रोदनं श्रुत्वा रमा आगता। क्रोधं सङ्कटं च ~~असह~~ असहयमाना सा स्वपुत्रीं समीपस्थं आतुरालयं अनयत्। अन्ये दिने रमेशः प्रातः उत्थाय "रमा... रमा..." इति ~~असह्याः~~ ~~तारे~~ वदित्वा गृहं सर्वं परिशोधयति स्म।

तत्समये ह्यः संभवितं कार्यं तस्य स्मृतिं प्रति आगतः। तस्य हृदयः ~~पश्चात्ता~~ पश्चात्तापेन ~~शोक~~ विवशं अभवत। सः रोदितुं च आरभत। "अहं पापी भवामि। अहं क्रूरः भवामि। गृहनाथस्य कर्म भवति कुटुम्बपालनं। तत गृहनाथस्य धर्मनिष्ठा भवति। किन्तु अहं मम पितृवचनं न मम अनुसरति स्म। अहं मम कुटुम्बं न परिपालयति स्म। अहं मम पत्नीं पुत्रीं च उपद्रवमेव अकरोत। अहं एकः महापापी भवामि। ईश्वरः मां ~~न~~ क्षमा न करिष्यति...." इति वदित्वा सः बहुवारं रोदिति स्म। ~~अल्पसमयानन्त~~ शीघ्रमेव सः आतुरालयं अगच्छत। तत्र ~~एक~~ सः तस्य पुत्रीं अपश्यत। सः तस्य पुत्रीं आलिङ्गनं च अकरोत। सः तस्य पुत्रीं पत्नीं प्रति क्षमां च याचति स्म। "अहं मद्यं नैव पानं करिष्यामि" इति सः प्रतिज्ञां च अकरोत।

अनन्तरं.... ~~अ~~ रमेशः तस्य कुटुम्बेन सः सन्तोषेण जीवति स्म। पुनरपि ~~२~~ तस्मिन गृहे सन्तोषं आनन्दं च आगतः। ~~e~~ गृहनाथस्य कर्तव्यं भवति धर्मनिष्ठा। व्यक्तिनां सौभाग्यं भवति तस्य कुटुम्बं। कुटुम्बपालनं तस्य कर्तव्यं भवति। ~~अतः गृहना~~ तत पालयतु...

(Note: Graded articles may be published in schoolwiki. So, Write neatly. Don't fold paper. Don't write overleaf).